

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง

เด็กร้องไห้ดินเผา

ผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง

เครื่องปั้นดินเผา

คำถาม ทบทวนความรู้ ?

ดินน้ำมันกับดินเหนียว
มีความแตกต่างกันอย่างไร

ฉะลย

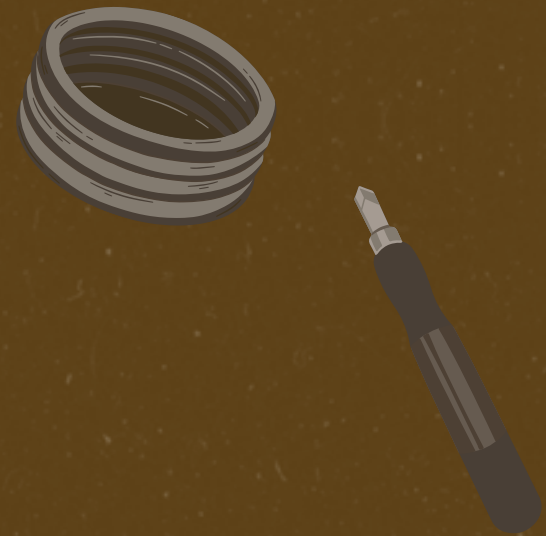

ดินน้ำมันเป็นดินสังเคราะห์
มีหลากหลายสี

ดินเหนียวเป็นดินที่มีอยู่ในธรรมชาติ
มีสีเหมือนดินในธรรมชาติ

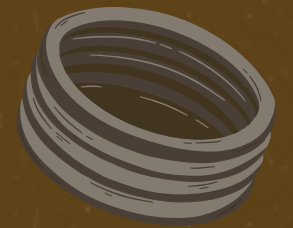
ให้นักเรียนสังเกตดินเหนียว

กิจกรรมตามล่า คุณสมบัติดินเหนียว

กติกาการทำกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนร่วมกันสังเกตดินเหนียว
๒. ครูแจกบัตรคำคุณสมบัติดินให้ทุกกลุ่ม
๓. แต่ละกลุ่มแข่งขันเลือกคุณสมบัติดินเหนียวให้มากที่สุด เร็วที่สุด และถูกทุกข้อ

บัตรคำคุณสมบัตินที่กำหนดให้

ระบายน้ำได้ดี

ปั้นได้

เหมาะแก่การปลูกข้าว

อุ้มน้ำได้ดี

ยืดหยุ่นเมื่อโดนความร้อน

เนื้อดินละเอียดมาก

ไม่ติดมือ

ใช้ทำก้อนอิฐ

พบได้ตามทะเล

มีสีสรรหลากหลาย

เฉลย คุณสมบัติดินเหนียว

เหมาะแก่การปลูกข้าว

นำไปเผาได้

อุ้มน้ำได้ดี

เนื้อดินละเอียดมาก

ใช้ทำก้อนอิฐ

สิ่งที่ฉันจะเรียนรู้ในวันนี้

๑ รู้จักเครื่องปั้นดินเผา

๒ เทคนิคการปั้นดินเหนียว

๓ เปรียบเทียบเครื่องปั้นดินเผา
กับภาชนะอื่น ๆ

๔ สร้างสรรค์ภาชนะ
จากดินเหนียว

เปรียบเทียบภาชนะต่อไปนี้

ความแตกต่างของวัสดุที่ใช้สร้างภาชนะ

แก้วพลาสติก

แก้วเซรามิค

แก้วดินเผา

เปรียบเทียบประติมากรรมต่อไปนี้

ตุ๊กตาชาววัง
จ.พระนครศรีอยุธยา

เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด
จ.นนทบุรี

ชามตราไก่
จ.ลำปาง

รู้หรือไม่ว่า ?

ดินเหนียวในประเทศไทยแต่ละจังหวัด
มีคุณสมบัติ กลิ่น สี ความหนาแน่นของดิน
แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์
ตามแหล่งน้ำ และปัจจัยอื่น ๆ

ทบทวนความรู้เดิม

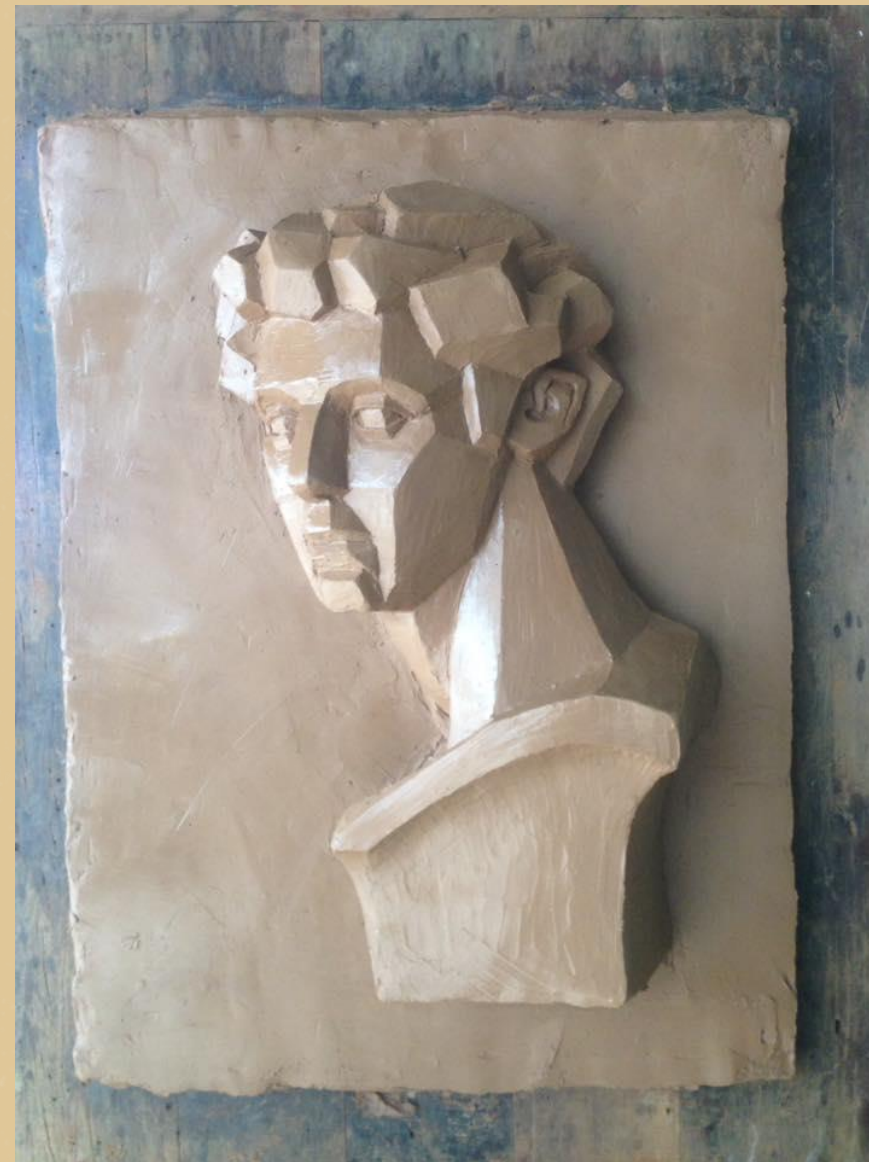
นูนต่ำ

ลอยตัว

นูนสูง

เครื่องปั้นดินเผาคืออะไร

เครื่องปั้นดินเผา (Ceramics) เป็นภาชนะหรือ
สิ่งที่ทำขึ้นด้วยการใช้ดินเหนียวมาปั้นเป็นรูปร่างต่าง ๆ
แล้วนำไปเผาไฟให้ดินแข็งเพื่อใช้ใส่อาหาร หรือน้ำ
ต่อมาจึงมีการดัดแปลงทำเครื่องมือเครื่องใช้อื่นรวมทั้ง
เครื่องประดับต่าง ๆ

วิธีการปั้นดินเหนียว

ดินเหนียวและดินน้ำมันมีวิธีการปั้นคล้ายคลึงกัน
แตกต่างกันบางประการเช่น

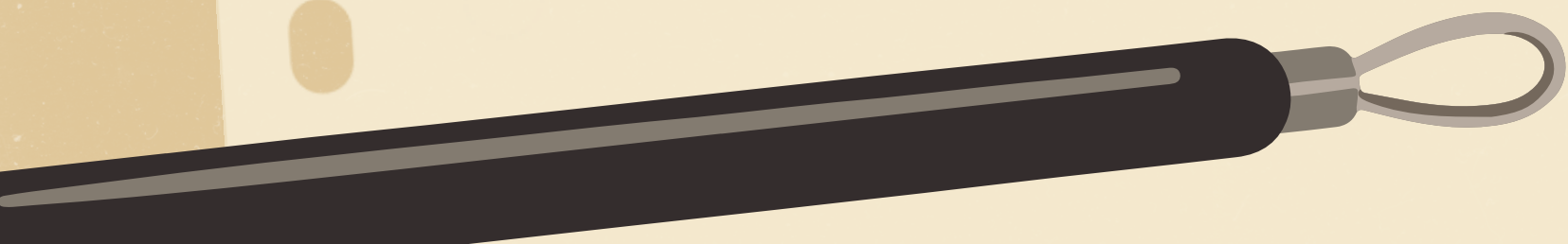
- ดินเหนียวอาจต้องใช้น้ำในการปั้น
- ดินเหนียวเมื่อแห้งแล้วสามารถนำมาผสมน้ำ
แล้วนวดให้นิ่ม นำมาปั้นต่อได้
- การปั้นดินเหนียวต้องระมัดระวังความสะอาด
มากกว่าดินน้ำมัน

วิธีการปั้น ดินเหนียว

มีสองวิธีหลักในการปั้นดินวิธีหนึ่ง
คือการสร้างด้วยมือและอีกวิธีคือ
การปั้นด้วยแป้นหมุน การปั้นด้วย
แป้นหมุนเป็นการสร้างรูปร่างโดย
ใช้ล้อหมุน

วิธีการปั้นดินเหนียว

๑. การปั้นด้วยมือ

วิธีการปั้นดินเหนียว

๒. การปั้นด้วยแป้นหมุน

เทคนิคการปั้นดินเหนียว

การปั้นด้วยการ**เพิ่ม**

การเพิ่มใช้วิธีการแปะ ตัด พอก เพื่อเพิ่ม เนื้อวัสดุ
ปั้นบนชิ้นงาน

การปั้นด้วยการ**ลด**

การลดอาจใช้เครื่องปั้นหรือใช้อุปกรณ์อื่น ๆ มาขูด
หรือตัดวัสดุปั้น หรือจะใช้นิ้วมือกด บีบ ดึง เนื้อ
วัสดุปั้นออกก็ได้

* ผลงานบางชิ้นอาจต้องใช้ทั้งการเพิ่มและลดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ตัวอย่างภาชนะ เครื่องปั้นดินเผา

ตัวอย่างภาชนะเครื่องปั้นดินเผา
ที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น จาน ชาม
แก้ว แจกัน ตุ๊กตาดินเผา

รู้หรือไม่!
เครื่องปั้นดินเผาแต่ละท้องถิ่น
มีการใช้ดินเหนียวแตกต่างกัน

กิจกรรมสร้างสรรค์ผลงาน

ให้นักเรียนปั้นดินเหนียว
เป็นภาชนะอย่างสร้างสรรค์

ชั้นปฏิบัติการกิจกรรม

๑. ครูปลายทางชี้แจงนักเรียนว่าให้เตรียมอุปกรณ์
เครื่องมือปั้นให้พร้อม
๒. ให้นักเรียนทำผลงานประติมากรรมดินเหนียว
๓. ครูปลายทางคอยให้คำแนะนำการใช้ดินเหนียว
๔. นักเรียนลงมือสร้างสรรค์ผลงาน
จากนั้นนำเสนอผลงาน

สรุปบทเรียน

การปั้นภาชนะ
เครื่องปั้นดินเผา

เทคนิคการปั้นเป็นเส้น

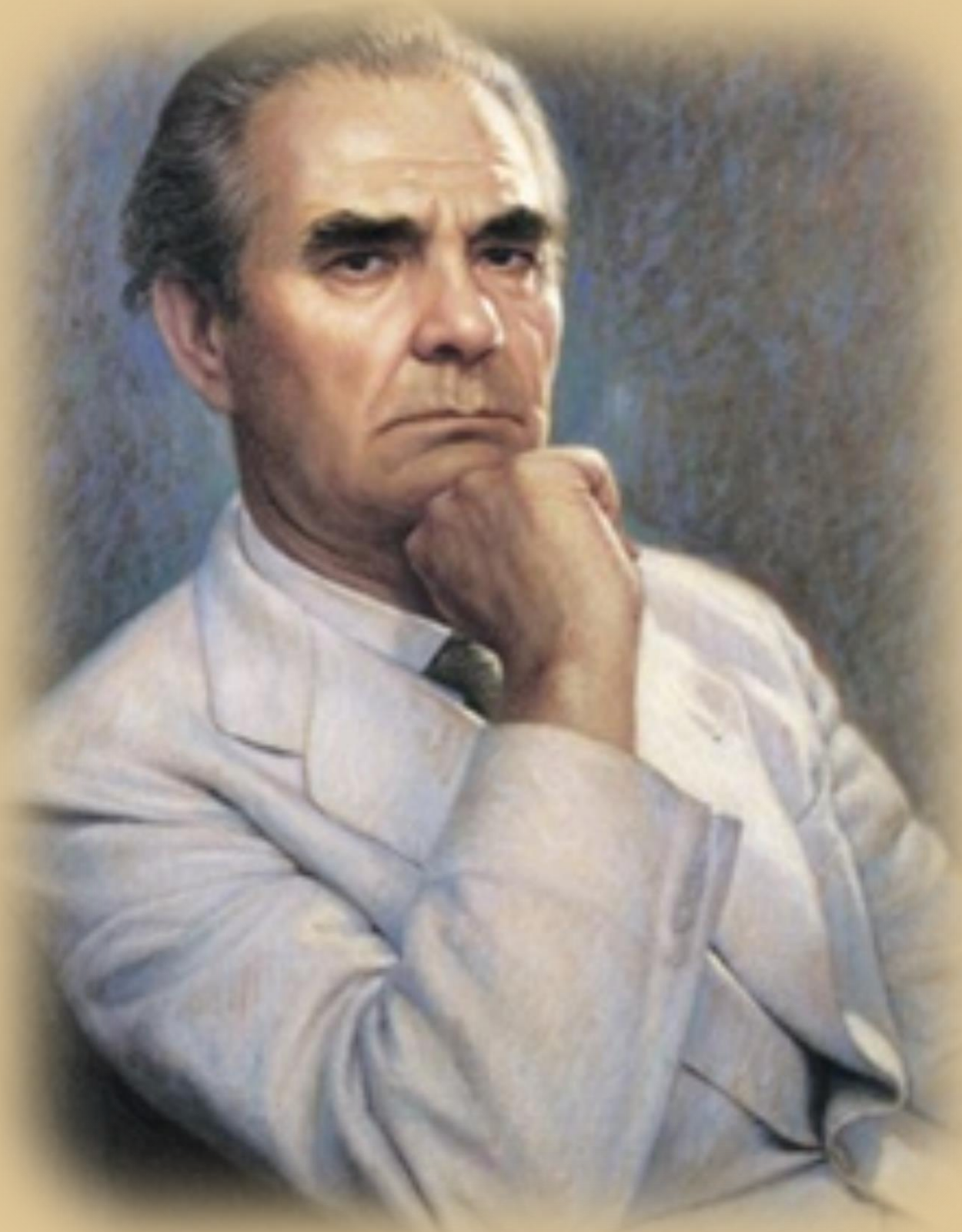
เทคนิคการกด บีบ

เทคนิคการปั้นขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน

เทคนิคการประกอบขึ้นรูปด้วยมือ

เทคนิคแบบผสมผสาน

เทคนิคแบบอื่น ๆ

คติสอนใจจากศิลปิน

“พวกเธอต้องเรียนรู้ความเป็นมนุษย์ก่อน...
ถึงจะเรียนศิลปะ”

อ.ศิลป์ พีระศรี
(บิดาแห่งศิลปะไทยร่วมสมัย)

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ทักษะศิลป์ถิ่นไทย

เรื่อง ลายไทยหรือลายใคร

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑ การวาดลายกระจังใบเทศ

อุปกรณ์วาดเขียน และดินสอสี

